

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för språk och litteratur

1SS100 Svenska som andraspråk, grundkurs, 30 högskolepoäng
Swedish as a second language, basic course, 30 credits

Huvudområde

Svenska som andraspråk

Ämnesgrupp

Svenska som andraspråk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för språk och litteratur 2009-06-16

Senast reviderad 2010-05-24. Litteraturrevidering.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2010

Förkunskaper

Grundläggande behörighet alternativt lärarexamen.

Förväntade studieresultat

Delkurs 1. De studerande ska ha förvärvat kunskaper om orsaker till och effekter av migration och specifikt om invandringen till Sverige, framför allt efter andra världskriget. Dessutom ska de studerande ha förvärvat kunskaper om den svenska invandrings- och invandrar-/integrationspolitikens förändringar ur ett historiskt och samtida perspektiv. Därutöver ska de studerande ha förvärvat kunskaper om kulturella och religiösa yttringar.

Delkurs 2. Studenten ska ha förvärvat kunskaper om hur andraspråksinläring i jämförelse med ett förstaspråk går till och kunna redogöra för hur undervisningen i svenska som andraspråk kan utformas.

Delkurs 3. Studenten ska ha förvärvat kunskaper om den moderna svenskans grammatiska struktur i ett andraspråksperspektiv med avseende på ordklasser, ordböjning och syntax. Därutöver ska de studerande kunna tillämpa dessa kunskaper genom att göra enklare grammatiska analyser och beskrivningar av andraspråkinlärares muntliga produktion.

Delkurs 4. Studenten ska ha förvärvat kunskaper i svensk fonetik, utvecklat förståelse för ljudstruktur och prosodi i ett kontrastivt perspektiv samt skaffat sig kännedom om

andraspråksinläringens didaktik i uttalspedagogiska frågor.

Innehåll

Delkurs 1. *Migration och kulturmöte*, 7,5 hp

I kursen studeras svensk invandringspolitik, invandrapolitik och integrationspolitik under efterkrigstiden och fram till nutid. Härvid diskuteras orsaker till migration samt politiska, juridiska, ekonomiska och sociala effekter av denna. Lagstiftning och beslutsfattande myndigheters roll belyses i ett historiskt och samtida perspektiv.

I kursen behandlas vidare olika kulturmönster och deras betydelse för kommunikationen i ett mångkulturellt samhälle. Samtidigt belyses betydelsen av såväl etnisk som religiös gruppstillhörighet för individers identitetsutveckling. I anslutning till kursen tas didaktiska frågor upp varvid stor vikt läggs vid kunskap om och förståelse för människors olika livsvillkor och livsmönster.

Delkurs 2. *Språk, språkinläring och andraspråksundervisning*, 7,5 hp

Delkursen ger en introduktion till språkinläring, framför allt andraspråksinläring. Barns språkutveckling och flerspråkighet behandlas.

Delkursen ger också en introduktion till invandrarundervisningens didaktik. Olika undervisningsformer och arbetssätt belyses med utgångspunkt i gällande styrdokument.

Delkurs 3. *Grammatik, ordbildning och semantik*, 7,5 hp

Inom grammatiken ska den studerande lära sig den nysvenska grammatikens grunder. Ordklasser, ordböjning, ordbildning, syntax och semantik behandlas och grammatisk analys tränas i olika färdighetsövningar.

I anslutning till den teoretiska genomgången analyseras moment i grammatiken utifrån en didaktisk synvinkel genom performansanalys.

Delkurs 4. *Fonetik och uttalsundervisning*, 7,5 hp

Kursen förmedlar grundläggande teoretiska kunskaper i allmän fonetik. Huvudvikten läggs vid ljudenheternas produktion och perception. Svenskans ljudstruktur (prosodi, konsonanter och vokaler) jämförs med olika invandrarpråks. Svårigheter i svenskans uttal och sambandet mellan uttal och stavning behandlas.

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar samt obligatoriska gruppdiskussioner och seminarieövningar. När kursen ges som campusförlagd heltidskurs ges undervisningen på lärosätet. När kursen ges som nätbaserad deltidskurs ges undervisningen företrädesvis med stöd av webbaserad lärplattform.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För godkänt betyg ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. För slutbetyget Väl godkänd ska minst tre av delkurserna vara väl godkända. Omtentamen erbjuds inom sex veckor efter ordinarie tentamenstillfälle, inom ramen för ordinarie terminstider. Antalet tentamenstillfällen är begränsat till fem gånger.

Kursen examineras genom muntliga och skriftliga prov samt redovisning av obligatoriska uppgifter.

Studenter vid Linnéuniversitetet har rätt att få sitt betyg för kurs översatt till den sju gradiga ECTS-skalan. För att få sitt betyg översatt skall studenten lämna en begäran om detta till läraren vid kursstart.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Delkurs 1: Migration och kulturmöte, 7,5 hp

Angel, B & Hjern, A. 2004. *Att möta flyktingar*. 244 s.

Bakhtiari, M. 2006. *Kalla det vad fan du vill*. Ordfront. 228 s.

Elmeroth, E. 2008. *Etnisk maktordning i skola och samhälle*. Studentlitteratur. 167 s.

Hultinger, E-S. & Wallentin, C. (red.). 1996. *Den mångkulturella skolan*. Studentlitteratur. 242 s. (urval).

Lundh, Christer. 2005. *Invandringen till Sverige*. Stockholm, SNS Förlag, 100 s.

Moberg, V. 1995. *Romanen om utvandrarna*. (Utvandrarna, Invandrarna, Nybyggarna, Sista brevet till Sverige) [1949–1959]. Bonniers. Ca 1 600 s.

Tamas, G. valfri utgåva. *Lasermannen – en berättelse om Sverige*. Ca 300 s.

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 50 s.

Delkurs 2. Språk, språkinläring och andraspråksundervisning, 7,5 hp

Att undervisa elever med svenska som andraspråk – ett referensmaterial.

Myndigheten för skolutveckling, 2003. 103 s.

Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.). 2004. *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Studentlitteratur. 578 s. (urval).

Kursplan Modersmål för grundskolan www.skolverket.se

Kursplan Svenska som andraspråk för grundskolan www.skolverket.se

Kursplan Svenska som andraspråk för gymnasiet www.skolverket.se

Kursplan Svenska för invandrare www.skolverket.se

Myndigheten för Skolutveckling. 2007. Svenska som andraspråk. En samtalsguide om kunskap, arbetssätt och bedömning. Stockholm:Liber. 44 s.

Viberg, Å. 1995. Språkinläring i olika åldrar. I Ceru, Eva (red.), Svenska som andraspråk. *Mera om språket och inläringen*. Lärarbok 2, Utbildningsradion, Natur och kultur. 70 s. (urval)

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 90 s.

Delkurs 3: Grammatik, ordbildning och semantik, 7,5 hp

Benckert, S. 1999. Att observera och bedöma flerspråkiga barns svenska i förskolan. I: Axelsson, M. (red.). 1999. *Tvåspråkiga barn och skolframgång – mångfalden som resurs*, Rinkeby språkforskningsinstitut, s. 80–107. 27 s. (urval).

Bergman, B. & Abrahamsson, T. 2004. Bedömning av språkfärdigheten hos andraspråkselever. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.). *Svenska som andraspråk – forskning, undervisning och samhälle*. Studentlitteratur, s. 597–625. 28 s. (urval).

Bergman, P., Sjöqvist, L., Bülow, K. & Ljung, B. 1999. *Två flugor i en smäll. Att lära på sitt andra språk*. Almqvist & Wiksell, s. 19–35. 16 s. (urval).

Ekerot, L-J. 1995. *Ordföljd, tempus och bestämdhet: föreläsningar om svenska som*

andraspråk. Gleerups. 186 s.

Josefsson, G. 2009. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Studentlitteratur. 252 s.

Josefsson, G. 2009. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare. Övningar med facit och kommentarer*. Studentlitteratur. 205 s.

Viberg, Å. & Ballardini, K., Stjärnlöf, S. 1986. *Svensk grammatik på svenska*. Natur & Kultur. 180 s.

Tingbjörn, G. 2003. Svenskans struktur i tvärspråklig belysning. I: *Att undervisa elever med svenska som andraspråk - ett referensmaterial*. Myndigheten för skolutveckling. 10 s.

Av institutionen tillhandahållet material. 200 s.

Delkurs 4: Fonetik och uttalsundervisning, 7,5 hp

Abrahamsson, N. 2004. Fonologiska aspekter på andraspråksinläring och svenska som andraspråk. I: Hyltenstam, K & Lindberg, I. (red.). *Svenska som andraspråk – forskning, undervisning och samhälle*. Studentlitteratur. 28 s.

Bannert, R. 2004. *På väg mot svenskt uttal*. Studentlitteratur. 76 s.

Boyd, S. Utländska lärare i Sverige – attityder till brytning. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.). 2004. *Svenska som andraspråk – forskning, undervisning och samhälle*. Studentlitteratur. 16 s.

Engstrand, O. 2007. *Fonetik light*. Studentlitteratur. 101 s.

Kjellin, O. 2002. *Uttalet, språket och hjärnan. Teori och metodik för språkundervisningen*. Hallgren & Fallgren. 239 s.

Rosenqvist, H. 2007. *Uttalsboken: svenskt uttal i praktik och teori*. Natur & kultur. 95 s. och CD.

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 150 s.